

УКРАЇНА

(19) UA (11) 17470 (13) U
(51) МПК (2006)
B23B 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ОБРОБКИ ОТВОРІВ

1

2

(21) u200604549

(22) 25.04.2006

(24) 15.09.2006

(46) 15.09.2006, Бюл. № 9, 2006 р.

(72) Пестунов Володимир Михайлович, Павленко
Іван Іванович, Кабулов Костянтин Борисович

(73) КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХ-
НІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(57) Спосіб обробки отворів, при якому до заготів-
ки підводиться напрямна втулка і фіксується в те-
хнологічній системі верстата до закінчення проце-
су обробки, який **відрізняється** тим, що напрямну

втулку спочатку встановлюють на супутник і базу-
ють по отвору, а потім супутник встановлюють і
закріплюють у шпинделі з базуванням по отвору
шпинделя, після чого за допомогою шпинделя
супутник підводять до заготівки, де фіксують на-
прямну втулку, після чого шпиндель відводять у
вихідне положення, встановлюють інструмент,
здійснюють обробку, відводять шпиндель, міняють
інструмент на супутник і з його допомогою зніма-
ють напрямну втулку з заготівки.

Корисна модель відноситься до галузі маши-
нобудування і зокрема до обробки металів різан-
ням на багатоопераційних верстатах із ЧПУ.

Широко відомі способи обробки отворів, при
яких до оброблюваної поверхні підводиться на-
прямна втулка і фіксується в технологічній системі
верстата до закінчення процесу обробки [1].

Відомий спосіб має невисоку точність фіксації
напрямної втулки в технологічній системі верстата
й обмежені можливості застосування.

Відомий також спосіб обробки отворів, прий-
ятий авторами за прототип, при якому до оброб-
люваної заготівки підводиться напрямна втулка,
яка фіксується по базових поверхнях технологічної
системи верстата. Пристрій для здійснення спосо-
бу містить напрямну втулку встановлену на рухли-
вому елементі і пристрій її фіксації в технологічній
системі верстата [2]. Відомий спосіб не може за-
безпечити досить високої точності, громіздкий, має
обмежене застосування і не використовується на
верстатах із ЧПУ.

Метою корисної моделі є розширення техно-
логічних можливостей шляхом використання на-
прямних на багатоопераційних верстатах із ЧПУ.

Зазначена мета досягається тим, що напрямну
втулку спочатку встановлюють на супутник і базу-
ють по отвору, потім супутник встановлюють і за-
кріплюють у шпинделі з базуванням по отвору
шпинделя, після чого за допомогою шпинделя
супутник з напрямною втулкою підводять до заго-
тівки і фіксують на ній, потім шпиндель відводять у

вихідне положення, знімають супутник, на його
місце встановлюють інструмент, здійснюють обро-
бку і після зняття інструмента знову встановлюють
у шпиндель супутник і з його допомогою знімають
напрямну втулку з заготівки.

На верстатах типу обробний центр кондуктори
не використовуються. Таким чином, максимальний
зсув осі кондукторної втулки щодо заданих коор-
динат оброблюваного отвору може скласти вели-
чину = 0,041мкм.

Спосіб здійснюється завдяки пристрою, зо-
браженому на графічних матеріалах, де на
Фіг.1 схема базування супутника з напрямною
втулкою в технологічній системі верстата;

Фіг.2 схема здійснення обробки;

Фіг.3 схема зняття напрямної втулки з заготів-
ки;

Фіг.4 схема кріплення напрямної втулки на су-
путнику;

Фіг.5 схема кріплення напрямної втулки на за-
готівку.

Пристрій, завдяки якому здійснюється спосіб,
складається із заготівки 1, котра кріпиться у те-
хнологічній системі верстата, напрямної втулки
(присоска) 2, яка кріпиться на супутнику 3 за до-
помогою перехідника 9, супутник 3 кріпиться у
шпинделі 4, інструменту 5, втулки 6, пружин 7 та
колеса 8, за допомогою яких напрямна втулка крі-
питься на перехіднику 9, клапану 10, камера ві-
д'ємного тиску 11 та камери 12.

(19) UA (11) 17470 (13) U

Спосіб, що заявляється, здійснюється наступним чином.

Спочатку до заготовки 1 підводиться напрямна втулка 2 і фіксується в технологічній системі верстата до закінчення процесу обробки, відрізняється тим, що напрямну втулку 2 спочатку встановлюють на супутник 3 і базують по отвору, а потім супутник 3 встановлюють і закріплюють у шпинделі 4 з базуванням по отвору шпинделя Фіг.1, після чого за допомогою шпинделя 4 супутник 3 підводять до заготовки 1, де фіксують напрямну втулку 2, після чого шпиндель 4 відводять у вихідне положення, встановлюють інструмент 5 Фіг.2 та здійснюють обробку, відводять шпиндель 4, міняють інструмент 5 на супутник 3 і з його допомогою знімають напрямну втулку 2 з заготовки 1 Фіг.3.

Спосіб кріплення напрямної втулки на супутнику здійснюється наступним чином: супутник 3 з'єднаний з перехідником 9 Фіг.4, який вміщує пружини 7, на котрих розташовані колеса 8. За допомогою пружин 7 та коліс 8 кріпиться напрямна втулка, котра безпосередньо складається з присоски 2 та втулки 6.

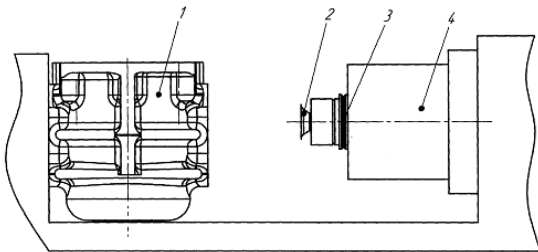
Спосіб кріплення напрямної втулки на заготовці здійснюється наступним чином: кріплення втулки 6 на заготовці 1 здійснюється за рахунок конфігурації

присоски 2. Коли супутник притискає напрямну втулку до заготовки 1, з камери 11 витискається повітря, що дозволяє закріпити напрямну втулку на заготовці 1. Після чого підводиться інструмент 5 і здійснюється обробка. Конфігурація присоски 2 дозволяє також доставляти у зону обробки змащувальні речовини та відвід стружки, це здійснюється за рахунок камери 12. При закінченні обробки підводиться супутник, затискує напрямну втулку, в цей час подається повітря до камери 11 через клапан 10, після чого супутник з напрямною втулкою відводиться від заготовки 1.

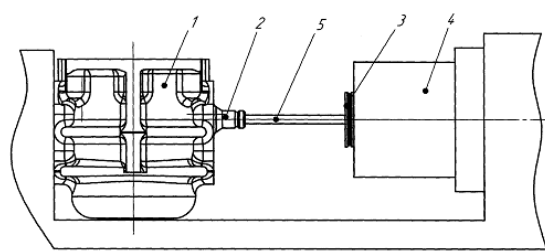
Пропонований спосіб підвищує точність установки кондукторної втулки в заданих координатах осі оброблюваного отвору. Це підвищує точність обробки. Поставлена мета розширення технологічних можливостей і підвищення точності обробки в порівнянні з прототипом досягається. Простота здійснення способу і широкі його технологічні можливості є передумовами можливості його широкого використання на координатно-розточувальних верстатах із ЧПУ.

Джерела інформації:

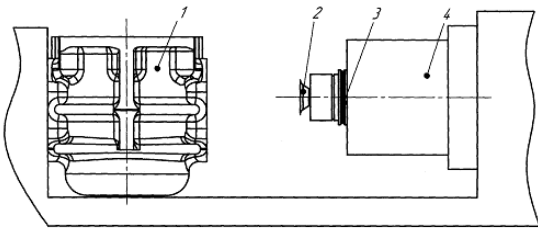
1. Патент №396197, бюлетень №36, 1973р.
2. Свідоцтво №416187, опубліковане в бюлетені №7, 1974р.

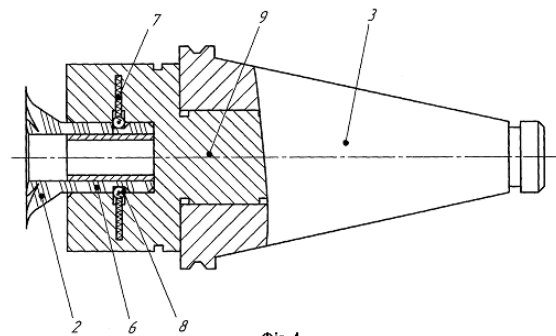
Фіг. 1

Фіг. 2

Фіг. 3

Фіг. 4

